

DISCIPLINE IS VOOR STRAFREGELS

Laatst kloeg iemand op twitter: ik zoek zingeving! Geef tips!

Ik stuurde een citaat van mijn [WijzeWoordenBord](#) op Pinterest:

Dat viel wel in goede aarde, maar, zo zei zij: ik kán immers niks. Volgens mij kan zij, gezien de geestigheid van haar tweets, zó een boek schrijven.

Maar oh, dat alomtegenwoordige gevoel van "ik kan niks." Pakt een kind maar geen kleurboek of stoepkrijt omdat het denkt "ik kan niks"? Begint de handwerkster maar niet aan die quilt omdat ze denkt "ik kan niks"? Wanneer vat zo'n overtuiging post, en waardoor komt dat?

Zeg mij na: "Iedereen is creatief!"

Je hebt misschien nog niet gevonden waarin jouw creativiteit ligt. Dat je zelf de meest gevarieerde salades verzint, vind je heel gewoon. Dat je een saai Centerparks huisje in een mum tot een thuisje tovert met veldbloemen in glazen en een stapel boeken op tafel, net zo. Of misschien maak je van twee saaie T-shirts één artistiek gewaadje, knutsel je poppenhuismeubeltjes voor je kleinkind ... het is allemaal creatief!

Je hebt geleerd dat – wil het iets voorstellen wat jij maakt – je je uit de naad moet werken. Tot krankzinnigens aan toe (afgesneden oren en zulks). Dat je discipline moet hebben, dat je alleen meetelt als je beter schrijft dan Shakespeare, beter schildert dan Van Gogh, en dat je anders alleen een meewarig knikje waard bent. Zo'n vader-achter-de-krant-opmerking: "Ja, mooie tekening hoor."

Als dit de overtuigingen zijn waarmee jij worstelt, waardoor jij jezelf nooit de tijd gunt om eens uit te zoeken waar je écht plezier aan beleeft, zóveel plezier dat zelfs de vervelendste klusjes niet vervelend meer zijn (zoals dat [bamboetakje](#) dat mij een hele middag kostte om uit te knippen), ga dan [The Artist's Way](#) doen.

Als er iets is, waar TAW níet over gaat, is het discipline, dat keiharde woord dat zoveel misbruikt is door leraren en opvoeders. Discipline is voor strafregels. Kunst maak je met vertrouwen en enthousiasme. "Wil" is een ego-daad. Bovendien kun je alleen iets "willen" dat je al kent.

Het doel van kunst is juist, iets te maken wat je niet kent, wat niemand tot nu toe kende. Dat vraagt overgave en nederigheid. Daarom noemt Cameron creativiteit ook een spirituele oefening. En spiritualiteit is niet: je bezighouden met wat een bepaalde esoterische goeroe jou vertelt dat je moet doen. Niet met alle kracht een bepaalde stroming aanhangen. Het enige wat spiritualiteit inhoudt, is dat je je bezighoudt met je eigen ziel, en met jouw unieke bijdrage aan deze wereld – wat die inhoudt, en hoe je die kunt waarmaken.

Let deze maand eens op dingen die je zomaar uit je mouw schudt. Anderen vinden dat vaak bijzonder, zelf denk je: wat nou? Dat deed ik even naast mijn middagboterhammetje! Ik had voor de kerstuitvoering van het koor het programmaboekje geschreven. Wel een beetje werk gehad met het opzoeken van leuke weetjes over elk liedje, maar verder toch vrij snel uitgeschreven. Iedereen was lyrisch. Hoe kon ik dat? Nou, gewoon.

Daar ligt dus je talent! Daar moet je het zoeken, die vervulling, dat zinvolle leven. Zelfs in je gewone werk kun je al veel van deze gaven kwijt. Collega's vonden het ook leuk als ik vergaderingen notuleerde, dan werden de notulen een grappig verhaal. Een ander zorgde altijd voor een mooi boeket op de balie, weer een ander legde de nieuwe boeken uitnodigend neer. Bied je aan voor dingen die je echt leuk vindt, dan krijg je complimenten voor wie je werkelijk bent, in plaats van voor dat plichtsgetrouwe sloofje dat je eigenlijk haat.

Alle [cursussen](#) zijn te bestellen door **€10** over te maken op NL90 INGB 0003 8794 67 tnv H. Kuipers, Groningen onder vermelding van de naam van de cursus.

So let this winter
of listening
be enough
for the new life
I must call my own.

- David Whyte

MAAR IK KAN NIKS

Een kunstenaar moet altijd de waarheid vertellen. Zijn eigen, persoonlijke waarheid. Zonder authenticiteit loopt je scheppingsproces een keer vast.

Zo zien veel blokkades eruit: je denkt dat je moet meedoen aan een heersende trend in de kunst, terwijl je juist zo dol bent op Victoriaanse plaatjes, of streekromans, of bombastische muziekstukken. Je denkt dat je om "echt iemand te worden" precies hetzelfde moet doen als al die anderen? Uhhuh.

Of ben je juist bang dat het "niet origineel" is wat jij maakt? Foutje! Zolang jij precies maakt wat jij wilt, wat voor jou de enige, ware manier is, ben je altijd origineel. De origine, de bron, ligt bij jou. Niet bij de mode, niet bij de critici, niet bij je ego dat zo graag beroemd wil worden.

In [Honderd Valkuilen](#) schrijf ik:

Om writer's block te voorkomen moet je ook naar je lichaam luisteren, en je eigen ritme vinden. Niet voor niets noemen we het totaal van geschreven werk van een auteur zijn "corpus". Ook de Jong zegt hierover: "Zoals een mens verandert in zijn lichaam, ouder en rijper wordt, zo verandert een schrijver ook in zijn oeuvre – dat zijn tweede lichaam is."

Writer's block is dus géén gebrek aan wilskracht of discipline. Discipline kan nooit de motor zijn waarop je schrijven draait. Het moet zo zijn dat je niets liever wilt dan gaan schrijven, en dat bereik je alleen door te schrijven over wat werkelijk van belang is. Voor jou.

OPDRACHT

De opdracht die bij de valkuil over writer's block hoort, is:

Nummer van 1-100. Maak (snel!) een lijst van 100 onderwerpen waarover je zou willen schrijven, ongeacht of je dat kunt, of er verstand van hebt.

Zo'n lijst kun je maken voor alle kunstvormen. Wat zou je allemaal kunnen schilderen? Waarover zou je muziek kunnen componeren? Of zelfs: welke kunstvormen zou je allemaal willen beoefenen? Ik zou wel een muziekstuk willen componeren, en dan een mooi filmpje erbij, met foto's en collages en teksten.

De lijst is met opzet zo lang, want dan zoek je alle hoeken en gaten van je ziel en je geest en je herinnering af naar inspiratie. Doe hem zo snel mogelijk, neem geen tijd om de onderwerpen te beoordelen op hun merites.

WAAR HOUD JE ECHT VAN?

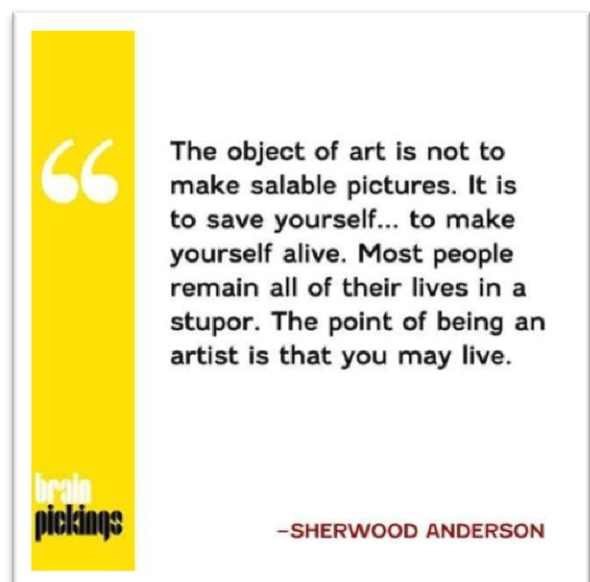
Om als kunstenaar je eigenwaarde te ontwikkelen, moet je weten wat je eigen waarden zijn. Dat zijn geen bevooroordeelde principes over wat Kunst is, of wat Mode is, of waar een kunstenaar die er "verstand" van heeft van hoort te houden. Juist verstand moet je hierbij vergeten.

Waar houd je écht van? Draaimolens, schiettenten? Hypermoderne wolvenkrabbers? Schilderachtige straatjes? Tulpen? Pijnbomen? Flamenco-dansers? Operetteballetten? Punk, grunge, gothic? Rodekool met gehaktbal? Couscous? Golden retrievers? Perzische katten? Naaldhakken, sportschoenen, ugg, crocs, teenslippers?

In [Finding Water](#) staat ook een hoofdstuk dat over autonomie gaat. Hoe je in een depressie kunt wegzakken als je jezelf gaat vergelijken met "echte" kunstenaars, die "het" gemaakt hebben.

OPDRACHT

Nummer van 1-50 en schrijf álles op waar je van houdt. Hang die lijst waar je hem zien kunt, zodat je erop kunt terugvallen als de depressie zich aandient. Dat wat jou werkelijk vreugde schenkt.

Blijf schrijven en creëren!

Hella Kuipers

PS

Oh, en die collages van mij? Die kun je tegenwoordig [kopen!](#)